

แนวทางการดำเนินงานป้องกันเด็กจมน้ำ ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๑

๑. ความสำคัญของปัญหา

- **ระดับโลก:** รายงานการจมน้ำระดับโลกขององค์การอนามัยโลก พบว่า การจมน้ำในเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี เป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับที่ ๓ รองจากโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ (Meningitis) และเอดส์ (HIV) โดยมียุทธศาสตร์การเสียชีวิตปีละ ๑๔๐,๒๑๙ คน
- **ประเทศไทย:** เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี เสียชีวิตจากการจมน้ำสูงเป็นอันดับ ๑ ซึ่งมากกว่าทุกสาเหตุ ทั้งโรคติดเชื้อและไม่ติดเชื้อ เฉลี่ยปีละ ๑,๐๑๕ คน (ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙) ซึ่งลดลงมากกว่าร้อยละ ๕๐ นับตั้งแต่ปลายปี ๒๕๔๙
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐) เท่ากับ ๗๑๓ คน หรืออัตราต่อประชากรแสนคน เท่ากับ ๖.๒
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ กองตรวจราชการได้กำหนดให้ “การจมน้ำ” เป็นหนึ่งใน ๓๒ ตัวชี้วัด ที่เป็นประเด็นเน้นหนัก และมีการตรวจติดตาม

๒. เป้าหมายปี ๒๕๖๑

๒.๑ จำนวนทีมผู้ก่อการดี (Merit Maker)

ระดับเขต: แตกต่างกันในแต่ละเขต (เอกสารแนบท้าย ๑)

ระดับจังหวัด: แตกต่างกันในแต่ละจังหวัด (เอกสารแนบท้าย ๒)

หมายเหตุ การคิดเป้าการสร้างทีมผู้ก่อการดี (Merit Maker) ทีมใหม่

- พื้นที่สีแดงและสีเหลือง มีจำนวนทีมอย่างน้อย ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนอำเภอ
- พื้นที่สีเขียว มีจำนวนทีมอย่างน้อย ร้อยละ ๓๐ ของจำนวนอำเภอ

๒.๒ ร้อยละของเด็กอายุ ๑ - ๒ ปี ที่ใช้คอกกันเด็ก (Playpen)

ระดับเขต/จังหวัด: ร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเด็ก อายุ ๑ - ๒ ปี ในพื้นที่ที่ใช้คอกกันเด็ก

๒.๓ ร้อยละการจมน้ำเสียชีวิตของเด็กที่มีการสอบสวน

ระดับเขต/จังหวัด: ร้อยละ ๑๐๐ ของเด็กที่จมน้ำเสียชีวิตมีการสอบสวน

๒.๔ อัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็ก

ระดับประเทศ: อัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีต่อประชากรเด็กแสนคน เท่ากับ ๔.๕ (หรือจำนวนการเสียชีวิต ไม่เกิน ๕๒๐ คน)

ระดับเขต: แตกต่างกันในแต่ละเขต (เอกสารแนบท้าย ๑)

ระดับจังหวัด: แตกต่างกันในแต่ละจังหวัด (เอกสารแนบท้าย ๒)

หมายเหตุ การคิดเป้าลดจำนวนการเสียชีวิตรายจังหวัด:

- พื้นที่สีแดง ลดลงร้อยละ ๒๕ ต่อปี
- พื้นที่สีเหลือง ลดลงร้อยละ ๒๐ ต่อปี
- พื้นที่สีเขียว ลดลงร้อยละ ๑๐ ต่อปี

พื้นที่เสี่ยง...

๓. พื้นที่เสี่ยง:

***ใช้ฐานข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐)

■ กลุ่มพื้นที่เสี่ยงมาก (พื้นที่สีแดง) จำนวน ๓๐ จังหวัด

(อัตราการเสียชีวิตต่อประชากรเด็กแ่สนคนมากกว่าหรือเท่ากับ ๗.๕ หรือจำนวนคนเสียชีวิตตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไป)

ได้แก่ สุโขทัย นครสวรรค์ พิจิตร พระนครศรีอยุธยา สระบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี ระยอง สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี กาฬสินธุ์ขอนแก่น ร้อยเอ็ด เลย หนองบัวลำภู อุตรธานี หนองคาย สกลนคร สุรินทร์ นครราชสีมา ชัยภูมิ อ่างางเจริญ อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี ชุมพร สตูล ปัตตานี กรุงเทพมหานคร

■ กลุ่มพื้นที่เสี่ยงปานกลาง (พื้นที่สีเหลือง) จำนวน ๒๑ จังหวัด

(อัตราการเสียชีวิตต่อประชากรเด็กแ่สนคนเท่ากับ ๕ - ๗.๔)

ได้แก่ ลำปาง พิชณุโลก เพชรบูรณ์ ตาก อุทัยธานี กำแพงเพชร สิงห์บุรี ลพบุรี นครนายก สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี สมุทรสาคร นครปฐม ชลบุรี จันทบุรี มหาสารคาม นครพนม ศรีสะเกษ ระนอง สงขลา นราธิวาส

■ กลุ่มพื้นที่เสี่ยงน้อย (พื้นที่สีเขียว) จำนวน ๒๖ จังหวัด

(อัตราการเสียชีวิตต่อประชากรเด็กแ่สนคนน้อยกว่า ๕)

ได้แก่ ลำพูน น่าน เชียงใหม่ แพร่ พะเยา แม่ฮ่องสอน เชียงราย อุดรดิตถ์ ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี อ่างทอง ประจวบคีรีขันธ์ ตรวด สมุทรปราการ บึงกาฬ บุรีรัมย์ มุกดาหาร ยโสธร กระบี่ ภูเก็ต นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา ตรัง พัทลุง

หมายเหตุ จังหวัดที่เป็นพื้นที่สีแดง ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ มีจำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา เลย อุตรธานี นครราชสีมา สุรินทร์ และอุบลราชธานี

๔. มาตรการ/จุดเน้น ปี ๒๕๖๑

มาตรการที่ ๑ มาตรการด้านนโยบาย

(๑) แผนยุทธศาสตร์ความปลอดภัยทางน้ำระดับชาติ

มาตรการที่ ๒ มาตรการด้านป้องกันระดับชุมชน

(๒) การสร้างทีมผู้ก่อการดี (Merit Maker) ป้องกันการจมน้ำ (ทีมใหม่)

(๓) เน้นกลุ่มเด็กเล็กต่ำกว่า ๕ ปีมากขึ้น และการใช้คอกกั้นเด็กในครัวเรือน

มาตรการที่ ๓ มาตรการด้านข้อมูลและสื่อสารความเสี่ยง

(๔) ข้อมูลการเฝ้าระวัง และการสอบสวน

.....

สามารถ download ข้อมูลได้ที่:

สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค

www.thaincd.com, www.facebook.com/thaincd

เป้าหมายการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี
และจำนวนทีมผู้ก่อการดี ปี ๒๕๖๑ จำแนกตามเขตบริการสุขภาพ

เขต/พื้นที่	การเสียชีวิต, อัตรา (จำนวนคน)		ผู้ก่อการดี (ทีม)	
	Baseline ปี ๕๙	เป้าหมาย ปี ๖๑	Baseline ปี ๖๐ (ทีมทองแดง)	เป้าหมาย ปี ๖๑
๑	๓.๑ (๒๖)	๒.๑ (๑๘)	๒๕	๔๑
๒	๖.๒ (๓๗)	๔.๕ (๒๗)	๗๑	๓๒
๓	๗.๖ (๓๘)	๕.๔ (๒๗)	๓๕	๓๗
๔	๕.๒ (๔๖)	๓.๖ (๓๒)	๒๕	๔๖
๕	๗.๖ (๖๘)	๕.๖ (๕๐)	๕๓	๔๔
๖	๗.๐ (๗๗)	๕.๒ (๕๗)	๖๘	๔๖
๗	๘.๐ (๖๗)	๕.๙ (๔๙)	๗๕	๕๖
๘	๘.๑ (๘๒)	๕.๙ (๖๐)	๗๘	๖๑
๙	๗.๖ (๙๒)	๕.๗ (๖๙)	๒๑๗	๕๔
๑๐	๗.๐ (๕๘)	๕.๐ (๔๒)	๑๑๗	๔๕
๑๑	๔.๗ (๔๑)	๓.๓ (๒๙)	๑๐๖	๓๘
๑๒	๕.๔ (๖๐)	๔.๐ (๔๕)	๒๕	๔๖
กทม.	๒.๔ (๒๑)	๑.๗ (๑๕)	๐	๓๕
ทั้งประเทศ	๗๑๓ (๖.๒)	๕๒๐ (๔.๕)	๘๙๕	๕๘๑

แหล่งข้อมูล: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐)

วิเคราะห์: กลุ่มป้องกันการบาดเจ็บจากสาเหตุอื่นๆ สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
(ข้อมูลอาจแตกต่างจากที่ กยผ. รายงาน เนื่องจากข้อมูลรายงานเดิมมีเหตุการณ์จากเรือล่มร่วมด้วย)

เป้าหมายในการลดการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ในพื้นที่เสี่ยงต่างๆ
 จำแนกรายเขตและรายจังหวัดปี พ.ศ. 2561 (* Base line ปี 2559 ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๐)

เขต	ลำดับ	จังหวัด	จำนวนตาย ปี 59 (คน)	ประชากรเด็ก	อัตรา	เป้าหมายปี 61 (ไม่เกิน)		จำนวน อำเภอ	เป้าหมาย ทีมผู้ก่อการ
						จำนวน (คน)	อัตรา		
1	1	ลำพูน	1	54,881	1.8	0	0.0	8	3
	2	น่าน	2	73,969	2.7	1	1.4	15	5
	3	เชียงใหม่	7	251,609	2.8	6	2.4	25	8
	4	แพร่	1	58,868	1.7	0	0.0	8	3
	5	พะเยา	2	64,506	3.1	1	1.6	9	3
	6	ลำปาง	6	93,846	6.4	4	4.3	13	10
	7	แม่ฮ่องสอน	0	51,554	0.0	0	0.0	7	3
	8	เชียงราย	7	190,120	3.7	6	3.2	18	6
			รวมเขต 1	26	839,353	3.1	18	2.1	103
2	1	อุดรดิตถ์	3	69,960	4.3	2	2.9	9	3
	2	พิษณุโลก	8	138,888	5.8	6	4.3	9	7
	3	สุโขทัย	10	94,082	10.6	7	7.4	9	7
	4	เพชรบูรณ์	9	170,581	5.3	7	4.1	11	8
	5	ตาก	7	124,799	5.6	5	4.0	9	7
			รวมเขต 2	37	598,310	6.2	27	4.5	47
3	1	พิจิตร	7	89,174	7.8	5	5.6	12	9
	2	อุทัยธานี	4	56,899	7.0	3	5.3	8	6
	3	กำแพงเพชร	8	129,117	6.2	6	4.6	11	8
	4	นครสวรรค์	17	172,692	9.8	12	6.9	15	11
	5	ชัยนาท	2	50,878	3.9	1	2.0	8	3
			รวมเขต 3	38	498,760	7.6	27	5.4	54
4	1	พระนครศรีอยุธยา	13	138,460	9.4	9	6.5	16	12
	2	นนทบุรี	5	190,215	2.6	4	2.1	6	2
	3	ปทุมธานี	6	197,700	3.0	5	2.5	7	3
	4	สระบุรี	9	112,943	8.0	6	5.3	13	10
	5	สิงห์บุรี	2	31,863	6.3	1	3.1	6	5
	6	อ่างทอง	1	44,339	2.3	0	0.0	7	3
	7	ลพบุรี	7	121,719	5.8	5	4.1	11	8
	8	นครนายก	3	42,667	7.0	2	4.7	4	3
			รวมเขต 4	46	879,906	5.2	32	3.6	70
5	1	กาญจนบุรี	17	150,596	11.3	12	8.0	13	10
	2	สมุทรสงคราม	2	28,776	7.0	1	3.5	3	3
	3	ประจวบคีรีขันธ์	3	97,123	3.1	2	2.1	8	3
	4	เพชรบุรี	8	80,117	10.0	6	7.5	8	6
	5	สุพรรณบุรี	10	139,966	7.1	8	5.7	10	7

เขต	ลำดับ	จังหวัด	จำนวนตาย ปี 59 (คน)	ประชากรเด็ก	อัตรา	เป้าหมายปี 61 (ไม่เกิน)		จำนวน อำเภอ	เป้าหมาย ทีมผู้ก่อการ
						จำนวน (คน)	อัตรา		
	6	สมุทรสาคร	5	96,503	5.2	4	4.1	3	3
	7	ราชบุรี	14	143,434	9.8	10	7.0	10	7
	8	นครปฐม	9	152,441	5.9	7	4.6	7	5
		รวมเขต 5	68	888,956	7.6	50	5.6	62	44
6	1	ระยอง	18	140,926	12.8	13	9.2	8	6
	2	ตราด	1	38,808	2.6	0	0.0	7	3
	3	สระแก้ว	10	107,150	9.3	7	6.5	9	7
	4	ฉะเชิงเทรา	12	127,528	9.4	9	7.1	11	8
	5	ปราจีนบุรี	8	87,315	9.2	6	6.9	7	5
	6	ชลบุรี	19	287,990	6.6	15	5.2	11	8
	7	จันทบุรี	5	92,448	5.4	4	4.3	10	7
	8	สมุทรปราการ	4	224,566	1.8	3	1.3	6	2
	รวมเขต 6	77	1,106,731	7.0	57	5.2	69	46	
7	1	กาฬสินธุ์	13	167,305	7.8	9	5.4	18	13
	2	มหาสารคาม	8	153,730	5.2	6	3.9	13	10
	3	ร้อยเอ็ด	16	212,532	7.5	12	5.6	20	14
	4	ขอนแก่น	30	298,925	10.0	22	7.4	26	19
		รวมเขต 7	67	832,492	8.0	49	5.9	77	56
8	1	เลย	14	112,732	12.4	10	8.9	14	10
	2	หนองบัวลำภู	7	92,779	7.5	5	5.4	6	5
	3	บึงกาฬ	4	85,647	4.7	3	3.5	8	3
	4	อุดรธานี	22	281,341	7.8	16	5.7	20	14
	5	หนองคาย	8	91,122	8.8	6	6.6	9	7
	6	นครพนม	10	135,208	7.4	8	5.9	12	9
	7	สกลนคร	17	214,959	7.9	12	5.6	18	13
		รวมเขต 8	82	1013788	8.1	60	5.9	87	61
9	1	สุรินทร์	23	257,188	8.9	17	6.6	17	12
	2	บุรีรัมย์	13	299,277	4.3	11	3.7	23	7
	3	นครราชสีมา	38	460,545	8.3	28	6.1	32	23
	4	ชัยภูมิ	18	194,795	9.2	13	6.7	16	12
		รวมเขต 9	92	1,211,805	7.6	69	5.7	88	54
10	1	มุกดาหาร	2	63,736	3.1	1	1.6	7	3
	2	อำนาจเจริญ	5	66,034	7.6	3	4.5	7	5
	3	ยโสธร	3	88,953	3.4	2	2.2	9	3
	4	อุบลราชธานี	29	350,592	8.3	21	6.0	25	18
	5	ศรีสะเกษ	19	263,771	7.2	15	5.7	22	16
		รวมเขต 10	58	833,086	7.0	42	5.0	70	45

เขต	ลำดับ	จังหวัด	จำนวนตาย ปี 59 (คน)	ประชากรเด็ก	อัตรา	เป้าหมายปี 61 (ไม่เกิน)		จำนวน อำเภอ	เป้าหมาย ทีมผู้ก่อการ
						จำนวน (คน)	อัตรา		
11	1	กระบี่	4	109,857	3.6	3	2.7	8	3
	2	สุราษฎร์ธานี	16	212,401	7.5	12	5.6	19	14
	3	ชุมพร	9	91,144	9.9	6	6.6	8	6
	5	ภูเก็ต	1	85,230	1.2	0	0.0	3	1
	6	นครศรีธรรมราช	8	292,149	2.7	7	2.4	23	7
	7	พังงา	1	52,099	1.9	0	0.0	8	3
	8	ระนอง	2	35,379	5.7	1	2.8	5	4
		รวมเขต 11		41	878,259	4.7	29	3.3	74
12	1	สตูล	7	75,974	9.2	5	6.6	7	5
	2	ยะลา	6	138,326	4.3	5	3.6	8	3
	3	ตรัง	3	127,373	2.4	2	1.6	10	3
	4	สงขลา	15	291,775	5.1	12	4.1	16	12
	5	ปัตตานี	16	185,991	8.6	12	6.5	12	9
	6	นราธิวาส	11	202,648	5.4	8	3.9	13	10
	7	พัทลุง	2	95,241	2.1	1	1.0	11	4
		รวมเขต 12		60	1,117,328	5.4	45	4.0	77
	กรุงเทพมหานคร		21	872,720	2.4	15	1.7	50	35
	ทั่วประเทศ		713	11,571,494	6.2	520	4.5	928	581

แหล่งข้อมูล: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ตุลาคม 2560)

วิเคราะห์: กลุ่มป้องกันการบาดเจ็บจากสาเหตุอื่นๆ สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

(* ข้อมูลอาจแตกต่างจากที่ กยพ.รายงาน เนื่องจากข้อมูลเดิมมีเรือล่มร่วมด้วย)

หมายเหตุ: 1) พท.สีแดงเป็นพื้นที่เสี่ยงมาก (อัตราการเสียชีวิตต่อประชากรเด็กแสนคนมากกว่าหรือเท่ากับ 7.5 หรือจำนวนคนเสียชีวิตตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป)

คำนวณเป้าการลดโดยให้จำนวนการเสียชีวิตลดลงร้อยละ 25 ต่อปี

2) พท.สีเหลืองเป็นพื้นที่เสี่ยงปานกลาง(อัตราการเสียชีวิตต่อประชากรเด็กแสนคนเท่ากับ 5-7.4)

คำนวณเป้าการลดโดยให้จำนวนการเสียชีวิตลดลงร้อยละ 20 ต่อปี

3) สีเขียวเป็นพื้นที่เสี่ยงน้อย (อัตราการเสียชีวิตต่อประชากรเด็กแสนคนน้อยกว่า 5)

คำนวณเป้าการลดโดยให้จำนวนการเสียชีวิตลดลงร้อยละ 10 ต่อปี

4) ใช้ข้อมูลจำนวนการเสียชีวิตจากโคม่าฉบับปีพ.ศ. 2559 (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2560)

5) อัตรา หมายถึง อัตราการเสียชีวิตจากกรจมน้ำในเด็ก (อายุต่ำกว่า 15 ปี) ต่อประชากรเด็กแสนคน

6) การคิดค่าเป้าหมายผู้ก่อการติ พื้นที่สีแดงและสีเหลือง มีจำนวนทีมผู้ก่อการต้อย่างน้อย ร้อยละ 70 ของจำนวนอำเภอ

พื้นที่สีเขียว มีจำนวนทีมผู้ก่อการต้อย่างน้อย ร้อยละ 30 ของจำนวนอำเภอ